

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

sihtasutuse nimi: Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus

registrikood: 90006006

tänava/talu nimi, Lasnamäe tn 2
maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 11412

telefon: +372 6279700

faks: +372 6279701

e-posti aadress: eas@eas.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	8
Bilanss	8
Tulemiaruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Netovara muutuste aruanne	11
Raamatupidamise aastaaruande lisad	12
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	12
Lisa 2 Raha	16
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	17
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	18
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	19
Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad	20
Lisa 7 Kasutusrent	20
Lisa 8 Võlad ja ettemaksed	21
Lisa 9 Tingimuslikud kohustised ja varad	22
Lisa 10 Tulu ettevõtlusest	22
Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	23
Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud	23
Lisa 13 Tööjõukulud	24
Lisa 14 Seotud osapooled	24
Lisa 15 Hasartmängumaksu tulu	24
Lisa 16 Ettemakstud toetused toetusskeemide lõikes	25
Lisa 17 Sihtotstarbelised vahendid	26
Lisa 18 Jagatud annetused ja toetused	27
Aruande allkirjad	28
Vandeauditiitori aruanne	29

TEGEVUSARUANNE

2017. a kiirenes Eesti majanduskasv oluliselt ning ulatus 4,9%ni. Eelmise aasta majanduskasv oli viimase kuue aasta suurim. Välisnõudlusele lisaks on muutunud tugevamaks ka sisenõudlus. Kaupade ekspordimaht kasvas 2017. a võrreldes aasta varasemaga 8%.

EASi klientide puhul saame käesolevas tegevusaruandes hinnata 2016. a majandusaasta tulemusi 2015. a kliendiportfellis olnud ettevõtetele. Seega majandustulemused kajastavad veel 2016. a seisuga, mil Eesti majandus kasvas aeglaselt, kuid stabiilselt.

Organisatsiooni eesmärgid ja mõned näited tegevustest nende saavutamiseks

Meie tegevuse peamine eesmärk on ühiskondliku heaolu kasv, lähtudes seejuures viiest strateegilisest mõjueesmärgist:

- Eesti ettevõtete suurem ekspordivõimekus ja rahvusvahelistumine;
- Ettevõtete suurem tootearendus- ja tehnoloogiline võimekus;
- Rohkem jätkusuutlikke ja kiiresti kasvavaid ettevõtjaid;
- Suuremad turismitulud;
- Piirkondade terviklik ja tasakaalustatud areng.

EASi pikemaajalisem mõõdetav eesmärk

Eesti on rahvusvahelises **konkurentsivõime edetabelis** tõusnud 2020. a kahekümne parima riigi hulka¹. 2017-2018 on Eesti 29. kohal, parandades oma positsiooni ühe koha võrra võrreldes eelmise aastaga.

	EASi eesmärgid aastatel 2014-2017	Tulemused
EASi klientide ekspordimaht ²	3,5 miljardit eurot	5,39 miljardit eurot
EASi klientide loodud lisandväärtus ²	2 miljardit eurot	1,78 miljardit eurot
EASi klientide teadus- ja arendustegevuste kulutuste maht ²	50 miljonit eurot	90 miljonit eurot
EASi abil Eestisse toodud välisinvesteeringud on loonud ³⁴	2000 uut töökohta ning investeerinud 250 miljonit eurot	3939 uut töökohta ja investeerinud 424 miljonit eurot
Turistide ööbimised prioriteetsetelt ³⁵ sihtturgudelt kasvavad	7,5 protsenti	2,9 protsenti

Eesmärkide täitmise juures saame ekspordi, lisandväärtuse ning teadus- ja arendustegevuse juures vaadata 2016. a tulemusi, kuna andmeid esitatakse viitajaga. EASi klientide ekspordimaht 2016. a oli 5,39 miljardit ning lisandväärtus 1,78 miljardit eurot. Kui ekspordimahu eesmärk on oluliselt ületatud, siis lisandväärtuse tulemus on alla ootuste. Teadus- ja arendustegevuste puhul oli EASi klientide kulutuste maht 90 miljonit eurot ja see ületas seatud eesmärgi (50 miljonit eurot). Välisinvesteeringute ja prioriteetsete turgude turistide ööbimiste puhul saame anda hinnangu 2014-2017. a kumulatiivsetele tulemustele. Välisinvesteeringute abil loodud töökohtade arvu ja välisinvesteeringute mahu prognooside eesmärgid oleme juba täitnud. Turistide ööbimiste osas oleme 2013. a kehtinud prioriteetsetelt sihtturgudelt turistide kasvu eesmärgist maas, mis on tingitud vene turistide vähenemisest.

Organisatsioonilised muutused ja tegevused

2017. a teises pooles oli fookus struktuurimuudatusest tulenevatel ümberkorraldustel ja uute protsesside juurutamisel. Uue EASi struktuuri kohaselt on toetuste menetlemine koondatud ühte üksusesse. Loodi ka

¹ Rahvusvahelise konkurentsivõime edetabelina kajastame World Economic Forumi analüüsi, kus Eesti oli 2017. a 29. kohal.

² Ühe aasta EASi kliendiportfelli tulemused, tulemused viitajaga lähtuvalt majandusaasta aruannete infost.

³ Tegemist on aastate lõikes kumulatiivsete näitajatega.

⁴ Tegemist on aastate lõikes kumulatiivsete investeeringu projektides prognoositavate näitajatega.

eraldiseisev Ettevõtluse keskus ning tugiprotsessid koondati Sisemiste partnerite üksusesse. Struktuurimuudatuse järgselt läksime üle uue kliendihalduse loogikale. Uuenduskuuri läbisid EASi eesmärgid ja teenuste portfelli sisu.

EASi tegevuste kokkuvõte

Ettevõtluse ja ekspordi valdkonnas oli möödunud aasta peamine märksõna arendamine. Tõime välja mitmeid uusi teenuseid ja juurutasime uue kliendihalduse loogika, mis on ettevõtete jaoks senisest personaalsem. Suur tähelepanu läks arenguprogrammi tööle panemisele. Aasta kokkuvõttes sai sellest abi üle 50 ettevõtte summas 13,9 miljonit eurot. Aasta keskel tegime EASis sisemise struktuurimuudatuse, mis tõi kõik ettevõtetele pakutavate teenustega seotud funktsioonid ühte keskusesse ühe juhtimise alla. Sellega saame pakkuda ettevõtetele teenust 12 riigis üle maailma. Ettevõtete peamine tunnustamise üritus oli traditsiooniliselt Ettevõtluse Auhind 2017, kus aasta ettevõtteks valiti lennukite hooldusettevõtte Magnetic MRO AS.

Välisinvesteeringute ja välisurgude tegevustele oli 2017. a üle ootuste edukas aasta nii prognoositud otseste välisinvesteeringute mahu kui uute töökohtade osas. E-residentide poolt loodud ettevõtete arv 2017. a oli 1542 ettevõtet (eesmärk 1500). Toimusid suuremad sisemised ümberkorraldused, mille tulemusena tõsteti ekspordinõunikud Välisinvesteeringute keskusest Ettevõtluse keskusesse. Reorganiseerimise tulemusena lõime alates 01.06.17 kaks suuremat valdkonda, millest üks (investorkonsultandid) hõlmab tervikuna kogu investorteeninduse protsessi (alates välisesindajatest kuni regionaalsete investorkonsultantideni) ja teine valdkond (müügitiigi) täidab toetavat funktsiooni kõiges selles, mis ei puuduta vahetut kliendiga suhtlust. 2017. a jätkasime Eesti kui atraktiivse investeeringute sihtkoha ja eduka e-riigi kuvandi tutvustamisega erinevate sündmuste, visiitide ja äridelegatsioonide kaudu.

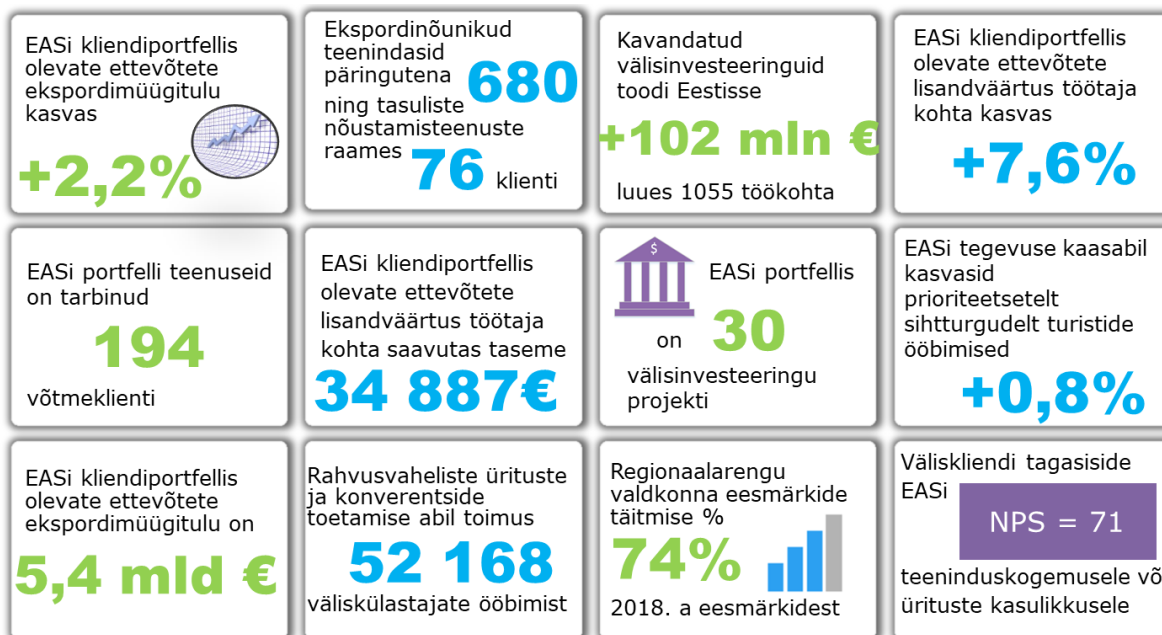
Turismivaldkonnas oli 2017. a väga edukas: Eesti turism kasvas möödunud aastal tervikuna 7%, seejuures suurenes siseturistide arv 9% ja välisuristide arv 5%. Prioriteetsetelt turgudelt kasvasid turistide ööbimised 0,7%. Eesti kui reisisihti tuntuks raames jätkasime ebatraditsiooniliste turunduslahendustega. Näiteks võimaldades parimatel blogijatel selleks eraldi renditud pinnal ööbida, jõudis info 4 miljoni lugejani, looduskampaania Stress Buster infot levitasime muu hulgas Norra telesaatesse, mida jälgib üle 80% norralastest. Põhjaliku pressireisi tulemusena ilmus üle Moskva kuulus kokaraamat, tulemusliku turunduse järel tuli ja jäi regulaarliinina British Airwaysi Londoni-ühendus. Viimase aasta turundustegevuste tulemusel on ka turismiinfosüsteemi arendamise raames seatud 2020. a eesmärgile juba väga lähedale jõutud. Äriturunduses õnnestus maale tuua läbi aegade suurima osalejaarvuga konverents, JCI maailmakongress 5000 osalejaga 2019. a, samuti pakkuda Eesti ettevõtjatele ärikontaktide sõlmimist parimate Aasia reisikorraldajatega ning Lõuna-Koreas korraldada esimene Baltikumi turismiseminar. Toetust said 7 uut pereatraktsiooni, rahvusvahelised kultuuri- ja spordisündmused. Viimastega koos tehtav turundustöö jõudis rahvusvahelisse kirjutavasse meediasse, sotsiaalmeediasse ja telepilti. Tegime ettevalmistused Visit Estonia e-akadeemia lansseerimiseks. See kõik kajastus suurepärase turismitulemuses, mis 2017. a olid rekordilised kogu Eesti ajaloo – turismitulu teeniti võrreldes 2016. a juurde 100 miljonit eurot, kokku 1,8 miljardit; välis- ja siseturistide arv jõudis kaheksandat aastat järjest uue rekordini. Kokku peatus Eesti majutusettevõtetes 3,5 miljon turisti.

Regionaalarengu valdkonnas saavutasime 74% valdkonna eesmärkidest (siht oli 72%), mõjumõõdikuks on rahastatud projektide tulemuslikkus ja koosneb 10 alameesmärgist, millest olulisemad on uued töökohad, kergliiklusteede pikkus ning mitterahalist abi saavate ettevõtjate arv. Valdkonna meetmete elluviimine ja taotlusvoorude korraldus on sujunud hästi. Suurematest taotlusvoorudest avanesid piirkondade konkurentsivõime meetme maakondadele II taotlusvoorud. Riigieelarvelistes piirkondlikes programmides alustasime programmide muutmise analüüsi seoses riiklike reformidega. Tegime rahastamisotsused ettevõtjate elektrilülitumise pilootprogrammis, lisaks valmistasime ette ja avasime jätkuprogrammina ettevõtete võrkudega liitumise programmi.

EASi eesmärkide mõõdikud

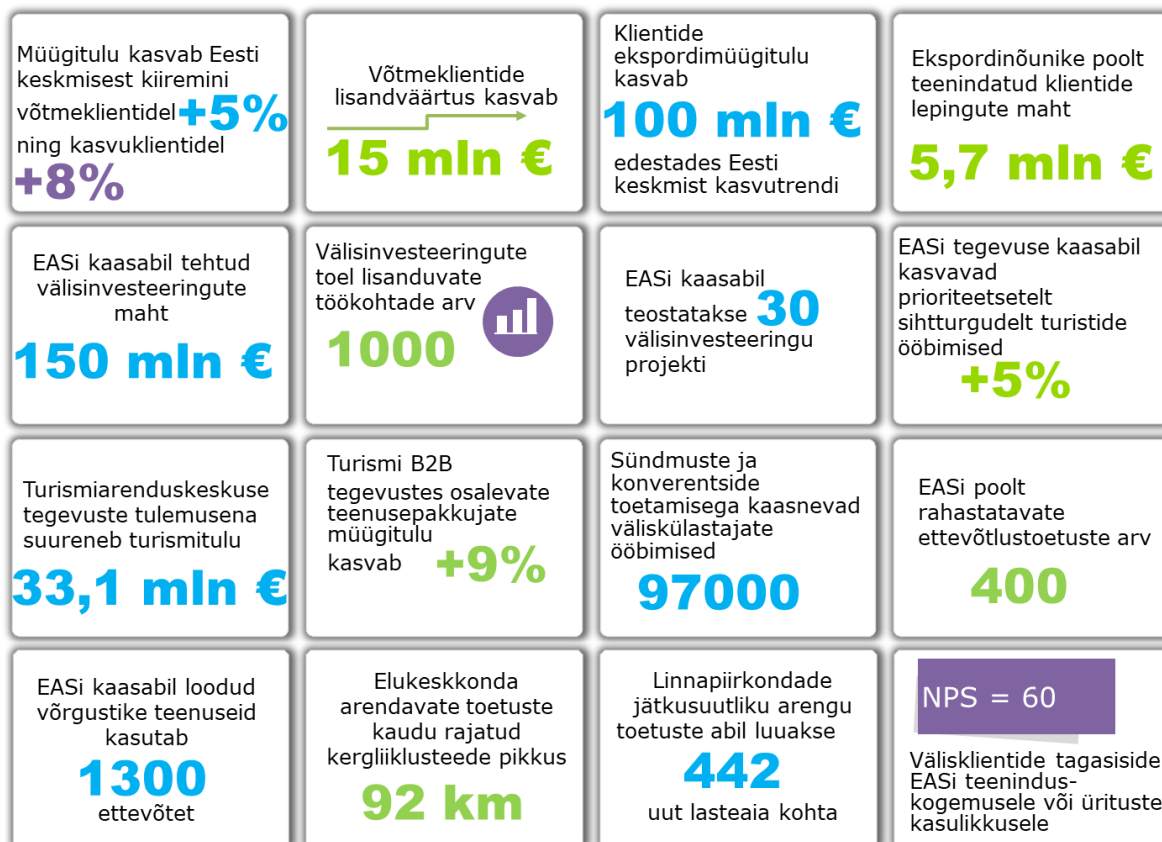
2017. a ekspordi, ekspordinõunike osutavate teenuste, võtmeklientide ja prioriteetsetelt sihtturgudelt turistide ööbimiste eesmärgid jäid saavutamata. Ülejäänud mõõdikute osas saavutasime seatud eesmärgid 2017. a.

EASi tulemused 2017. a

2017. a jooksul toimunud teenuste vahetumisega ning uuenenud kliendiportfelli loogikaga oleme 2018. a täpsustanud oma tegevuste mõõdikuid. Keskendume võtme- ja kasvuklienti portfelli arengule ning otseselt eksporti toetavate teenuste mõõdikutele.

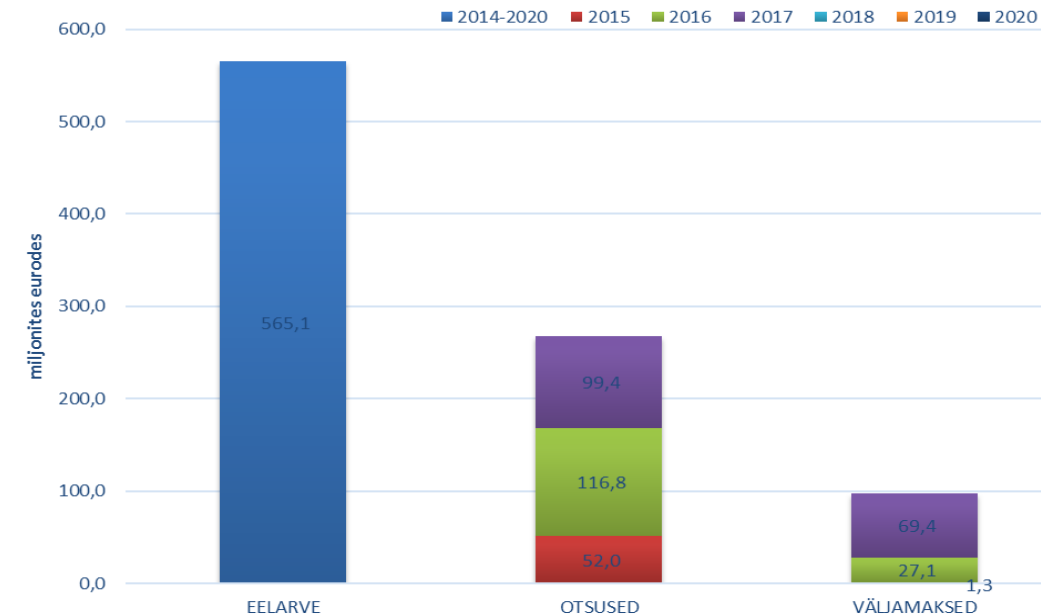
EASi eesmärgid 2018. a

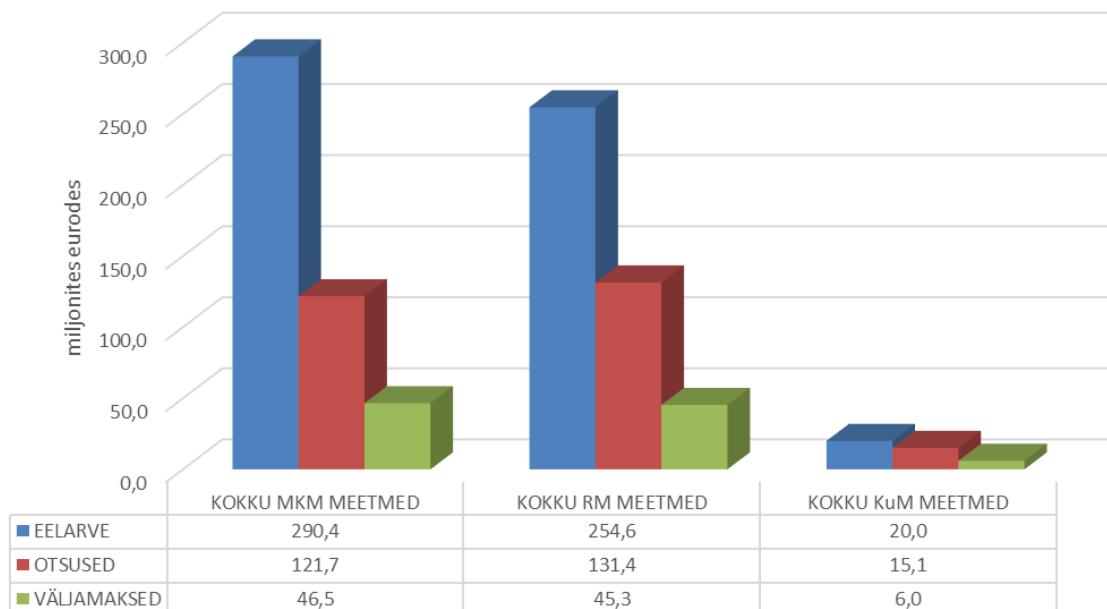
Eelarve, otsused ja väljamaksed

2014-2020 rahastamisperioodi SF meetmete kogueelarvest 565,1 miljon eurot olime seisuga 31.12.2017 teinud otsuseid 47% ehk 268,2 miljon eurot (sh MKM 121,7 miljon eurot, KuM 15,1 miljon eurot ja RaM 131,4 miljon eurot) ning abikõlblikke väljamakseid 17% ehk 97,8 miljon eurot (sh MKM 46,5 miljon eurot, KuM 6,0 miljon eurot ja RaM 45,3 miljon eurot).

2014-2020 rahastamisperioodi SF meetmete eelarve, otsused ja abikõlblikud väljamaksed

2014-2020 rahastamisperioodi SF meetmete eelarve jagunemine ministriumide lõikes

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse 2017. aasta koondeelarve täitmine seisuga 31.12.2017
(eurodes)

		2017 eelarve	2017 täitmine	2017 jääk	2017 täitmise määr
1.	KULUDE KATTEALLIKAD				
1.1.	Sihtfinantseerimise vahendid	29 451 419	26 876 048	2 575 371	91,3%
1.1.1.	sh. uus halduskulude eraldis	4 776 459	4 776 459	0	100,0%
1.1.2.	sh. eelmiste perioodide tulem	634 084	372 763	261 322	58,8%
1.1.3.	sh. tehniline abi	3 796 124	3 055 855	740 270	80,5%
1.1.4.	sh. eraldised riigieelarvest	20 244 751	18 670 972	1 573 779	92,2%
1.2.	Sihtotstarbelised tulud	24 055 915	25 323 267	-1 267 352	105,3%
1.3.	SF lubatud otsustusmaht	100 900 462	99 620 746	1 279 715	98,7%
1.4.	Muud kulude katteallikad	52 084	52 100	-16	100,0%
	KULUDE KATTEALLIKAD KOKKU	154 459 880	151 872 161	2 587 718	98,3%
2.	KULUD				
2.1.	Halduskulud	4 176 618	4 035 860	140 758	96,6%
2.2.	Põhitegevuskulud	149 473 021	147 010 895	2 462 125	98,4%
	KULUD KOKKU	153 649 639	151 046 756	2 602 883	98,3%
3.	INVESTEERINGUD				
3.1.	Halduskulud	568 880	584 422	-15 542	102,7%
3.2.	Põhitegevuskulud	241 361	240 984	377	99,8%
3.	INVESTEERINGUD KOKKU	810 241	825 406	-15 165	101,9%

* jääk

eelarve miinus täitmine

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	23 767 885	29 344 165	2
Nõuded ja ettemaksud	22 988 831	18 063 183	3
Kokku käibevarad	46 756 716	47 407 348	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksud	0	5 173	3
Materiaalsed põhivarad	281 012	240 902	5
Immateriaalsed põhivarad	1 043 107	703 951	6
Kokku põhivarad	1 324 119	950 026	
Kokku varad	48 080 835	48 357 374	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	19 452 296	13 743 171	8
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	13 038 149	19 774 127	17
Kokku lühiajalised kohustised	32 490 445	33 517 298	
Pikaajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	0	5 173	8
Kokku pikaajalised kohustised	0	5 173	
Kokku kohustised	32 490 445	33 522 471	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	14 834 903	13 551 450	
Aruandeaasta tulem	755 487	1 283 453	
Kokku netovara	15 590 390	14 834 903	
Kokku kohustised ja netovara	48 080 835	48 357 374	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	97 258 674	61 390 801	17
Tulu ettevõtlusest	13 357	0	10
Muud tulud	3 450 285	3 400 556	15
Kokku tulud	100 722 316	64 791 357	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-15 105 185	-11 473 385	11
Jagatud annetused ja toetused	-72 167 820	-39 281 835	18
Mitmesugused tegevuskulud	-2 547 225	-2 725 861	12
Tööjõukulud	-9 700 365	-9 643 294	13
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-446 139	-420 600	5,6
Kokku kulud	-99 966 734	-63 544 975	
Põhitegevuse tulem	755 582	1 246 382	
Muud finantstulud ja -kulud	-95	37 071	
Aruandeaasta tulem	755 487	1 283 453	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2017	2016	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	755 582	1 246 382	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	446 139	420 600	5,6
Muud korrigeerimised	-187	2 544	
Kokku korrigeerimised	445 952	423 144	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-4 940 926	2 214 384	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-869 713	-9 298 668	
Laekunud intressid	48 031	61 387	
Makstud intressid	-38 627	-19 383	
Kokku rahavood põhitegevusest	-4 599 701	-5 372 754	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	-982 663	-440 686	
Antud laenude tagasimaksud	6 000	6 000	3
Laekunud intressid	84	144	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-976 579	-434 542	
Kokku rahavood	-5 576 280	-5 807 296	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	29 344 165	35 151 461	
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-5 576 280	-5 807 296	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	23 767 885	29 344 165	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Kokku netovara	
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2015	13 551 450	13 551 450
Aruandeaasta tulem	1 283 453	1 283 453
31.12.2016	14 834 903	14 834 903
Aruandeaasta tulem	755 487	755 487
31.12.2017	15 590 390	15 590 390

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (edaspidi sihtasutus) 2017. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamise tavaga. Eesti Vabariigi hea raamatupidamistava on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses ning mida täiendavad avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendis sätestatud nõuded.

Sihtasutus on lähtunud tulemiaruaruande koostamisel Raamatupidamise Toimkonna juhendist nr 14.

Sihtasutuse 2017. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse kassas olevat sularaha, välispankades ja riigikassas hoitavaid vahendeid.

Sihtasutuse rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil, mille puhul on põhitegevuse rahavoogude leidmiseks korrigeeritud tegevustulemit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju põhitegevusega seotud varade ning kohustiste saldode muutused. Investeeringis- ja finantseerimistegevused on kajastatud otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed finantsvarad ja -kohustised on ümber hinnatud eurodesse aruandekuupäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursside alusel. Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on tulemiaruanndes kajastatud perioodi tulu ja kuluna.

Nõuded ja ettemaksud

Nõuete ostjate vastu kajastatakse tavapärase tegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõudeid ostjate vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, see on nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused ja tagasimaksud. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuete laekumise tõenäosust hinnatakse iga ostja kohta eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Allahindlus kajastatakse bilansis kirjel "Nõuded ja ettemaksud" ning tulemiaruanndes kirjel "Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud". Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisenä. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenud ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded), välja arvatud edasimüügi eesmärgil omandatud nõudeid, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas.

Sihtasutusele Maksu- ja Tolliameti poolt edasi antud hasartmängumaksu tulu kajastatakse tekkepõhiselt, st. tulu kajastatakse maksustamisperioodile vastavas perioodis Maksu- ja Tolliametilt saadud teatise alusel. Hasartmängumaksu tulu kajastatakse tulemiaruanndes real "Muud tulud".

See osa hasartmängumaksust, mille maksetähtpäev saabub peale aruandekuupäeva või mis on Maksu- ja Tolliameti poolt aruandekuupäevaks ülekantud, kuid sihtasutuse arveldusarvele jõudnud pärast aruandekuupäeva, on kajastatud nõudena bilansireal "Maksu- ja trahvinõuded".

Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu.

Laenu nõudeid kajastatakse vastavalt tasumise tähtaja järgi lühi- ja pikaajalistena. Lühiajalisteks loetakse nõudeid järelejäädud tähtajaga kuni 12 kuud aruandekuupäevast.

Laenu nõudeid kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Laenu nõuete hindamisel on vaadeldud iga nõuet eraldi hinnates laenukliendi maksekäitumist ja majanduslikku seisukorda. Ebatõenäoliselt laekuvad laenu nõuded on bilansis allahinnatud tõenäoliselt laekuva summani. Lootusetud laenu nõuded on bilansist välja kantud.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Põhivaradeks loetakse sihtasutuse enda tegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 5000 eurost. Varad, mille kasulik tööiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 5000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudes) ja vara kasutuselevõtmise hetkel kantakse kulusse.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta.

Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Hilisemate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Maad ei amortiseerita.

Materiaalse ja immateriaalse põhivara arvestuses ei kapitaliseerita nende maksumusse käibemaksu ja muid tagasisaamisele mittekuuluvaid makse ja lõive.

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 5000 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Masinaid ja seadmed	3 -12 aastat
Muud materiaalsed põhivarad	2 - 5 aastat
Arvutitarkvara	2 - 4 aastat

Igal aruandekuupäeval hinnatakse materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade puhul varade väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või vara kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel aruandekuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse. Sel juhul suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamisi kajastatakse aruandeperioodi kulu vähendamisena.

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse renditehingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud renditehingud kajastatakse kasutusrendina.

Rentniku raamatupidamises kajastatakse kapitalirenti bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustise jääkväärtuse suhtes sama.

Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tulemiaruanandes kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud

soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates aruandekuupäevast või sihtasutusel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Sihtasutus kajastab oma bilansis eraldise juhul, kui sihtasutusel lasub enne aruandekuupäeva toimunud kohustavast sündmusest tulenevalt juriidiline või faktiline kohustis, kohustise realiseerumine on tõenäoline ja kohustise summat on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldise kajastamisel bilansis on lähtunud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta.

Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja sihtfinantseerimise saamise nõudeid kajastatakse eelnevalt tingimuslike kohustiste ja nõuetena bilansivälistel kontodel. Tingimuslike nõuete ja kohustiste üle peetakse arvestust bilansiväliselt. Antud sihtotstarbeliste kohustiste üle arvestuse pidamisel loetakse bilansivälise kohustise tekkimise hetkeks esitatud toetuse taotluse osas tehtud positiivset finantseerimisotsust.

Annetused ja toetused

Toetustena käsitletakse sihtasutuse poolt saadud vahendeid (saadud toetused), mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid, ning sihtasutuse poolt antud vahendeid (antud toetused), mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid.

Toetused jagatakse järgmisteks liikideks:

- a) sihtfinantseerimine - teatud projektipõhisel sihtotstarbel saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdikutega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi;
- b) tegevustoetused - antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest

Toetuste kajastamise üldpõhimõtted

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel.

Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval vastavuses eelpool tooduga.

Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja sihtfinantseerimise saamise nõudeid kajastatakse eelnevalt tingimuslike kohustiste ja nõuetena bilansivälistel kontodel. Antud sihtotstarbeliste toetuste üle arvestuse pidamisel loetakse bilansivälise kohustise tekkimise hetkeks esitatud toetuse taotluse osas tehtud positiivset finantseerimisotsust.

Sihtfinantseerimise andjad ja vahendajad kajastavad antud ja vahendatud sihtfinantseerimist kuludes (vahendajad ka tuludes) samades perioodides kui toetuste saajad. Põhivara sihtfinantseerimise andmist ja vahendamist kajastatakse kuludes (vahendajad ka tuludes) sellel perioodil, millal toetuse saaja kajastab põhivara soetamise.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise perioodis. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena. Kui sihtfinantseerimise saamisega seotud kulutused on tehtud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena.

Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks

Sihtfinantseerimise abil soetatud põhivara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses. Varade soetamiseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse sihtfinantseerimiste tuluna põhivara soetamise perioodis. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Sihtfinantseerimise vahendamine

Sihtasutus sihtfinantseerimise vahendajana kajastab sihtfinantseerimist tekkepõhise printsibi järgi oma tuludes ja kuludes. Kui sihtfinantseerimiseks saadud rahalised vahendid kantakse vahendajale, kajastab vahendaja seda kuni tulu ja kulu kajastamise perioodi saabumiseni saadud ettemaksena. Kui vahendaja kannab toetuse saajale raha üle ettemaksena, kajastab ta seda toetuse saajale antud ettemaksena. Kui vahendaja aktsepteerib toetuse saaja aruande tehtud kulutuste osas, kajastab ta toetuse saaja kulutuste

tegemisega samas perioodis tulu toetuse andjalt ja kulu toetuse saajale ning võtab arvele kas nõude toetuse andja vastu või vähendab toetuse andjalt saadud ettemakset ja võtab arvele kohustise toetuse saaja ees või vähendab toetuse saajale antud ettemakset. Kui vahendaja vastutab toetuse andja ees saaja-poolsete lepingutingimuste täitmise ja raha sihipärase kasutamise eest, võtab vahendaja lepingu rikkumise selgumisel arvele tagasinõude toetuse saaja vastu ja tagasimaksekohustise toetuse andja ees. Ühtlasi vähendatakse saadud toetuste tulu ning antud toetuste kulu.

Mitterahaline sihtfinantseerimine

Kui mitterahaline sihtfinantseerimine seisneb selles, et toetuse andja või vahendaja kannab raha otse toetuse saaja hankijale, võetakse sihtfinantseerimine arvele toetuse andja või vahendaja teatise alusel nii, nagu see toimuks siis, kui raha liiguks läbi toetuse saaja hankijale (välja arvatud pangakonto liikumise kajastamine, selle asemel sulgeb toetuse saaja maksepäeval võla hankijale ja nõude toetuse andjale või vahendajale või saadud ettemakse toetuse andjalt või vahendajalt). Avalikku sektorisse kuuluvad vahendajad on kohustatud sihtfinantseerimise ülekandmisel hankijale informeerima toetuse saajat maksetaotluse aktsepteerimisest, toetuse kuludes kajastamise perioodist ja ülekandest hiljemalt ülekande tegemisele järgneva kuu 5. kuupäevaks.

Mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglasel väärtuses. Kui sihtfinantseerimisena saadud kaupade ja teenuste õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärset hinnata, selle kohta raamatupidamiskandeid ei tehta.

Laenude andmiseks võetud kohustist (finantseerimisotsuse tegemisel) kajastatakse kuni laenu väljamaksmiseni bilansivälistel kontodel. Peale laenu väljamaksmist kajastatakse laenuõue lühi- ja pikaajalise nõudena laenusaja vastu ja sihtfinantseerimise kohustisena bilansikirjel "Võlad ja ettemaksed". Laenu põhiosa laekumisel vähendatakse kohustist bilansikirjel "Võlad ja ettemaksed" suurendades sama summa võrra bilansikirjet "Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused".

Tegevustoetus kajastatakse tuluna raha laekumisel.

Tulud

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamise järel.

Kaupade ja teenuste müük on sihtasutuse kõrvaltegevus ning tulemiaruanDES on ettevõtlusega seotud tulud ja kulud esitatud netosummana real "Tulu ettevõtlusest".

Intressitulu kajastatakse tulemiaruanDES, kui tulu laekumine on 100% tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärset hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

Bilansiväliselt kajastatakse intressinõudeid, mille laekumise tõenäosus on üle 50% ja nende suurus on võimalik usaldusväärset hinnata.

Kulud

Tööjõukulud kajastatakse tekkepõhiselt perioodis, mille eest kulu arvestati. Tööjõukuludega seotud maksukulu kajastatakse tekkepõhiselt selles perioodis, mille eest need olid arvestatud.

Kasutamata puhkepäevade ja väljamaksmata puhkusetasude kohustist hinnatakse ümber üks kord aastas aruandekuupäeva lõpu seisuga.

Hüvitiisi töölepingu lõpetamisel kajastatakse kuluna kohustise tekkimise hetkel. Lõpparve väljamakse toimub töölepingu lõppemise viimasel kuupäeval.

Tegevuskuludena näidatakse sihtasutuse tegevusega seotud tekkepõhiseid kulusid. Tegevuskulud jaotatakse kahte gruppi: sihtotstarbeliselt finantseeritud toetusskeemide ja programmide rakenduskulud ning administratiivsed tegevuskulud.

Seotud osapooled

Sihtasutuse seotud osapoolteks on loetud:

1. sihtasutuse tegev- ja kõrgem juhtkond ning nende pereliikmed, kelleks loetakse vähemalt abikaasa, elukaaslane ja laps;
2. sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle eelmises punktis nimetatud isikutel üksi või koos pereliikmetega on valitsev või oluline mõju.

Raamatupidamise aastaaruandes avalikustatakse tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja olulised soodustused. Muude tehingute osas avalikustatakse seotud osapooltega tehtud tehingute osas informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või sihtasutuse sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Sündmused pärast aruandekuupäeva

Pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega.

Korrigeeriv aruandekuupäeva järgne sündmus on sündmus, mis kinnitab aruandekuupäeval eksisteerinud asjaolusid. Sellise sündmuse mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanDES.

Mittekorrigeeriv aruandekuupäeva järgne sündmus on sündmus, mis ei anna tunnistust aruandekuupäeval eksisteerinud asjaoludest. Sellise sündmuse mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruanDES. Kui mõju on oluline, avaldatakse see lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Riigikassa	19 214 870	24 478 418
Arvelduskontod välispankades	10 548	13 299
Arvelduskontod struktuuritoetuste kasutamiseks	4 542 467	4 852 448
Kokku raha	23 767 885	29 344 165

Rahandusministeeriumi e-riigikassa arvelduskontode jääkidelt ei arvestatud 2017. aastal intresse

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	42 221	42 221	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	51 381	51 381	0	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-9 160	-9 160	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	8 248	8 248	0	0	4
Muud nõuded	5 173	5 173	0	0	
Laenuõuded	5 173	5 173	0	0	
Ettemaksed	1 045 590	1 045 590	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	927 271	927 271	0	0	
Muud makstud ettemaksed	118 319	118 319	0	0	
Maksu- ja trahvinõuded	598 103	598 103	0	0	
Ettemakstud toetused	2 015 844	2 015 844	0	0	16
Saamata sihtfinantseerimine	19 020 341	19 020 341	0	0	17
Tagasinõuded toetuste siht- ja kaasfinantseerimise vahendamisest	253 311	253 311	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	22 988 831	22 988 831	0	0	

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Nõuded ostjate vastu	108 516	108 516	0	0	
Ostjatelt laekumata arved	108 516	108 516	0	0	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5 111	5 111	0	0	4
Muud nõuded	25 624	20 451	5 173	0	
Laenuõuded	11 173	6 000	5 173	0	
Intressinõuded	14 451	14 451	0	0	
Ettemaksed	937 512	937 512	0	0	
Tulevaste perioodide kulud	852 890	852 890	0	0	
Muud makstud ettemaksed	84 622	84 622	0	0	
Maksu- ja trahvinõuded	605 201	605 201	0	0	
Ettemakstud toetused	2 160 218	2 160 218	0	0	16
Saamata sihtfinantseerimine	12 263 830	12 263 830	0	0	17
Tagasinõuded toetuste siht- ja kaasfinantseerimise vahendamisest	1 962 344	1 962 344	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	18 068 356	18 063 183	5 173	0	

Real "Maksu- ja trahvinõuded" kajastub nõue Maksu- ja Tolliameti vastu sihtasutusele edasiandmisele kuuluva hasartmängumaksutulu osas summas 598 103 eurot (31.12.2016: 605 201 eurot). Informatsioon tulu kohta on esitatud lisas 15.

Seisuga 31.12.2017 oli laenuõuete alusvaluuta euro, intressimäär 1% (31.12.2016: 1%) ning lõpptähtaeg 30.11.2018.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2017		31.12.2016	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	0	29 482	0	8 660
Üksikisiku tulumaks	0	104 271	0	98 374
Erisoodustuse tulumaks	0	90 524	0	25 249
Sotsiaalmaks	0	239 850	0	197 063
Kohustuslik kogumispension	0	10 841	0	9 794
Töötuskindlustusmaksed	0	13 247	0	12 393
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	0	23 606	0	24 011
Ettemaksukonto jääk	8 248		5 111	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	8 248	511 821	5 111	375 544

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

				Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
31.12.2015				
Soetusmaksumus	780 264	780 264	35 534	815 798
Akumuleeritud kulum	-704 349	-704 349	-26 084	-730 433
Jääkmaksumus	75 915	75 915	9 450	85 365
Ostud ja parendused	209 348	209 348	0	209 348
Muud ostud ja parendused	209 348	209 348	0	209 348
Amortisatsioonikulu	-45 388	-45 388	-8 423	-53 811
31.12.2016				
Soetusmaksumus	757 268	757 268	35 534	792 802
Akumuleeritud kulum	-517 393	-517 393	-34 507	-551 900
Jääkmaksumus	239 875	239 875	1 027	240 902
Ostud ja parendused	125 740	125 740	-7 780	117 960
Amortisatsioonikulu	-84 603	-84 603	6 753	-77 850
31.12.2017				
Soetusmaksumus	883 008	883 008	27 754	910 762
Akumuleeritud kulum	-601 996	-601 996	-27 754	-629 750
Jääkmaksumus	281 012	281 012	0	281 012

Aruandeperioodil ei kantud maha materiaalseid põhivarasid.

Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Arvutitarkvara	Kokku
31.12.2015		
Soetusmaksumus	3 682 313	3 682 313
Akumuleeritud kulum	-3 067 816	-3 067 816
Jääkmaksumus	614 497	614 497
Ostud ja parendused	456 243	456 243
Amortisatsioonikulu	-358 289	-358 289
Mahakandmised	-8 500	-8 500
31.12.2016		
Soetusmaksumus	2 526 216	2 526 216
Akumuleeritud kulum	-1 822 265	-1 822 265
Jääkmaksumus	703 951	703 951
Ostud ja parendused	707 445	707 445
Amortisatsioonikulu	-368 289	-368 289
31.12.2017		
Soetusmaksumus	3 233 661	3 233 661
Akumuleeritud kulum	-2 190 554	-2 190 554
Jääkmaksumus	1 043 107	1 043 107

Aruandeperioodil ei kantud maha immateriaalseid põhivaraasid.

Lisa 7 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2017	2016
Kasutusrendikulu	925 692	1 213 501
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2017	31.12.2016
12 kuu jooksul	70 761	45 392
1-5 aasta jooksul	6 600	0

Seisuga 31.12.2017 on ruumide kasutusrendilepingute ennetähtaegse lõpetamise etteteatamise tähtaeg 30 kalendripäeva.

Seisuga 31.12.2017 on sõidukite kasutusrendilepingute ennetähtaegse lõpetamise etteteatamise tähtaeg 30 kalendripäeva, lepingu lõpetamisel kuulub maksmisele 3 kuu rendi summa.

Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	1 651 911	1 651 911	0	0	
Võlad töövõtjatele	364 942	364 942	0	0	
Maksuvõlad	511 821	511 821	0	0	4
Muud võlad	264	264	0	0	
Muud viitvõlad	264	264	0	0	
Saadud ettemaksed	96 009	96 009	0	0	
Muud saadud ettemaksed	96 009	96 009	0	0	
Siht- ja kaasfinantseerimisega seotud kohustised toetuse saajale	16 822 176	16 822 176	0	0	
Laenutegevuseks saadud sihtfinantseerimine	5 173	5 173	0	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	19 452 296	19 452 296	0	0	
	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Võlad tarnijatele	1 790 116	1 790 116	0	0	
Võlad töövõtjatele	670 477	670 477	0	0	
Maksuvõlad	375 544	375 544	0	0	4
Muud võlad	5 138	5 138	0	0	
Intressivõlad	5 055	5 055	0	0	
Muud viitvõlad	83	83	0	0	
Siht- ja kaasfinantseerimisega seotud kohustised toetuse saajale	10 895 896	10 895 896	0	0	
Laenutegevuseks saadud sihtfinantseerimine	11 173	6 000	5 173	0	
Kokku võlad ja ettemaksed	13 748 344	13 743 171	5 173	0	

Lisa 9 Tingimuslikud kohustised ja varad

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Tingimuslikud kohustised		
Ettevõtluse ja ekspordi valdkond	61 025 466	56 887 935
Turismivaldkond	16 233 705	1 527 378
Regionaalarengu valdkond	72 605 393	69 031 367
Kokku tingimuslikud kohustised	149 864 564	127 446 680

Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja nõudeid kajastatakse tingimuslike nõuete ja kohustistena bilansivälistel kontodel. Antud sihtotstarbeliste toetuste üle arvestuse pidamisel loetakse bilansivälise kohustise tekkimise hetkeks esitatud toetuse taotluse osas tehtud positiivset finantseerimisotsust.

Lisa 10 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2017	2016
Tulu messipindade vahendamisest	297 372	326 765
Tulu seminaride läbiviimisest	32 050	29 869
Muu müügitulu	23 611	13 880
Tulu ekspordipartnerite otsingust	27 500	30 600
Ürituste ja teenuste müügitulu	13 357	0
Müügikulu kokku	-380 533	-401 114
Kokku tulu ettevõtlusest	13 357	0

Müügitulu on kajastatud netotuluna. Tegemist on mittepõhitegevusest tulenevate tulude ja kuludega ning ei ole eraldi võetuna olulised.

Lisa 11 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud (eurodes)

	2017	2016
Energia	21 481	18 613
Elektrienergia	7 050	8 070
Soojusenergia	5 847	2 828
Kütus	8 584	7 715
Transpordikulud	28 302	49 882
Üür ja rent	267 476	285 100
Mitmesugused bürookulud	3 025 946	2 361 906
Uurimis- ja arengukulud	807 948	508 163
Lähetuskulud	689 984	698 481
Koolituskulud	33 024	79 760
Riiklikud ja kohalikud maksud	2 218 723	1 715 113
Info - ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	453 093	600 677
Ürituste korraldamisega seotud kulud	5 823 125	4 312 578
Koolitustega seotud kulud	1 727 550	873 941
Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest nõuetest	8 533	-30 829
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	15 105 185	11 473 385

Büroo-, ürituste korraldamise ja koolituste kulude suurenemine on seotud Eestit tutvustavate kampaaniatega ja ettevõtjate koolitamisele suunatud programmidega, nt EV100, looduskampaania, e-residentsus, ärimentorlusprogramm.

Lisa 12 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2017	2016
Üür ja rent	455 629	458 060
Energia	56 966	63 315
Elektrienergia	41 304	46 849
Soojusenergia	14 945	15 330
Kütus	717	1 136
Mitmesugused bürookulud	792 835	660 611
Uurimis- ja arengukulud	36 176	45 925
Lähetuskulud	17 034	39 493
Koolituskulud	71 516	119 560
Riiklikud ja kohalikud maksud	476 268	602 244
Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest nõuetest	3 110	0
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	633 200	731 970
Sõidukite majandamiskulud	4 491	4 683
Kokku mitmesugused tegevuskulud	2 547 225	2 725 861

Lisa 13 Tööjõukulud

(eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	7 298 308	7 218 428
Sotsiaalmaksud	2 178 838	2 179 987
Töötuskindlustusmaksed	49 750	50 948
Ajutiste lepinguliste töötajate töötasu	173 469	193 931
Kokku tööjõukulud	9 700 365	9 643 294
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	276	275

Aruandeaasta keskmised arvud olid: juhatuse liikmeid 3 (2016:3,33) ja töölepingutega 276 (2016:272).

Lisa 14 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2017	2016
Arvestatud tasu	244 630	203 974

Sihtasutuse asutaja on Eesti Vabariik (asutaja õiguste teostajaks on Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium).

Vastavalt avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendile avalikustatakse seotud osapooltega tehtud tehingute osas raamatupidamise aastaaruannetes informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või sihtasutuse sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Aruandeperioodil tehtud tehingud tegev- ja kõrgema juhtkonna ning nende pereliikmete ja nende valitseva või olulise mõju all olevate ettevõtetele vastavad õigusaktidele, sihtasutuse sisedokumentide üldistele nõuetele või raamatupidamiskohustuslase üldistele nõuetele või turutingimustele.

Lepingu ennetähtaegsel lõppemisel sihtasutuse algatusel enne juhatuse liikme volituse tähtaja möödumist makstakse juhatuse liikmele lahkumiskompensatsiooni tema kahe kuupalga ulatuses. Kompensatsiooni ei maksta, kui tagasikutsumise põhjuseks on juhatuse liikme poolne lepingu rikkumine või muu tegu, mille tagajärjeks on usalduse kaotus.

Aruandeperioodil on juhatusele arvestatud tasusid summas 215 455 eurot (2015: 175 390 eurot) ja nõukogule 29 175 eurot (2015: 28 584 eurot).

Lisa 15 Hasartmängumaksu tulu

	2017	2016
Saadud tulu	3 398 159	3 338 321
Antud investeringutoetust	-1 864 171	-1 967 302
Komisjoni teenindamise vahendid	-4166	-2 675

Sihtasutusele Maksu- ja Tolliameti poolt edasi antud hasartmängumaksu tulu kajastatakse tekkepõhiselt maksustamisperiodile vastavas perioodis Maksu- ja Tolliametilt saadud teatiste alusel.

Laekunud hasartmängumaksu vahenditest antud toetuste kulu kajastatakse toetuse saaja poolt kulude tegemise või põhivara soetamise perioodis.

Hasartmängumaksu tulu on kajastatud tulemiaruaude rea "Muud tulud" hulgas.

Lisa 16 Ettemakstud toetused toetuskeemide lõikes

	2017	2016
Kohalikud toetused		
Hasartmängumaksust regionaalsete toetuste programm	143 681	362 763
Kohaliku omaalgatuse programm	0	2 500
Setomaa arengu programm	66 078	61 531
Hajaaasustuse veeprogramm	4 963	4 963
Peipsiveere arengu programm	42 852	67 662
Rahvusvahelistumise programm	0	8 980
Hajaaasustuse programm	1 403 808	1 357 291
Väikesaarte programm	241 349	168 811
Kergliiklusteede toetus	0	69 791
Statistikatöö "Väliskülastajad Eestis"	0	473
Noored Setomaale	43 894	34 142
MAK võrgustiku sihtfinantseerimine ja arendamine	0	12 594
Laevanduse toetusprogramm	13 535	0
Bioenergia programm	45 462	0
Struktuurfondide toetused 2007-2013		
Ettevõtlus- ning innovatsioonialaste teadmiste ja oskuste ning teadlikkuse arendamise programm	0	3 097
Struktuurfondide toetused 2014-2020		
Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks-tugiprogrammide elluviimine perioodil 2017–2023	9390	0
Eesti kui reisisihi tuntuse suurendamine	832	0
Muu välisabi		
Eesti - Vene programm	0	5 620
Kokku	2 015 844	2 160 218

Ettemakstud toetused on kajastatud bilansikirjel "Nõuded ja ettemaksed" (lisa 3).

Lisa 17 Sihtotstarbelised vahendid

	2017	2016
Sihtfinantseerimise kasutamata vahendid perioodi algul	19 774 127	29 755 875
Saamata sihtfinantseerimine perioodi lõpul	12 263 830	14 307 144
Sihtfinantseerimine		
Eesti Vabariigi valitsuselt toetuste vahendamiseks ja tegevuskulude sihtfinantseerimiseks saadud vahendid	14 795 716	15 142 209
Eesti Vabariigi valitsuselt hasartmängumaksust laste, perede, vanurite ja puuetega inimestega seotud regionaalprogrammide sihtfinantseerimiseks saadud vahendid	0	0
Horizontaalse tehnilise abi vahendid	3 379 644	3 536 859
Euroopa Liidu Struktuurfondid	69 500 000	36 766 131
Saadud struktuurfondide kaasfinantseerimise vahendid	48 820	2 885 542
Muude projektide finantseerimine	1 005 500	684 951
Vahendite tagastamine riigieelarvesse	-996 842	- 6 383 299
Norra	0	699 397
Sihtfinantseerimisvahendid kokku	87 732 838	53 331 790
Muud laekumised		
Laekunud antud laenude tagasimaksetest	6 000	6 000
Muudest allikatest laekunud vahendid	12 226	13 960
Laekunud sihtfinantseerimine kokku	87 751 064	53 351 750
Kasutamine		
Toetuste vahendamine ja tegevuskulude sihtfinantseerimine, sh	97 258 674	61 390 801
kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	13 450 690	12 423 659
välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	36 265 038	32 073 172
kodumaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	5 448 524	6 957 491
välismaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	42 094 422	9 936 479
Lootusetute ja ebatõenäoliste tagasinõuete hindamise tulemusel struktuurfondi vahendite kohustise vähendamine	3 984 879	- 100 616
Laenude korrigeerimine (RV 21)	0	0
Kasutamine kokku	101 243 553	61 290 185
Sihtfinantseerimise kasutamata vahendid perioodi lõpul	13 038 149	19 774 127
Saamata sihtfinantseerimine perioodi lõpul	19 020 341	12 263 830

Saamata sihtfinantseerimise saldo on kajastatud bilansikirjel "Nõuded ja ettemaksed" (lisa 3).

Lisa 18 Jagatud annetused ja toetused

Jagatud annetused ja toetused	2017	2016
Ettevõtluse ja ekspordi valdkond	19 680 995	18 198 376
Välisinvesteeringute valdkond	93 978	16 054
Turismivaldkond	1 447 555	1 022 727
Regionaalarengu valdkond	50 945 292	20 044 678
Kokku	72 167 820	39 281 835
sh kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	2 979 894	2 794 466
sh välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	20 162 489	17 626 097
sh kodumaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	6 931 015	8 967 631
sh välismaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	42 094 422	9 893 641

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 17.04.2018

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (registrikood: 90006006) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
VEIKO PÄRN	Juhatuseliige	17.04.2018
SIGRID HARJO	Juhatuseliige	17.04.2018
ALO IVASK	Juhatuseliige	17.04.2018

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (Sihtasutus) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31. detsember 2017 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta aasta kohta ning raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Meie arvates kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse (Sihtasutus) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2017 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustus vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme Sihtasutusest sõltumatud kooskõlas kutsealiste arvestuseksperide eetikakoodeksiga (Eesti)(eetikakoodeks (EE)), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt eetikakoodeksi (EE) nõuetele.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamus avaldamiseks.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub majandusaasta aruandes lisaks raamatupidamise aastaaruandele ja meie auditi aruandele.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama Sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatses kas Sihtasutuse likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Sihtasutuse raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjasepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks Sihtasutuse sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Sihtasutuse suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada Sihtasutuse suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Sihtasutuse valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

/digitaalselt allkirjastatud/
Laila Kaasik
Vandeauditor, litsents nr 511

BDO Eesti AS
Tegevusluba nr 1
A. H. Tammsaare tee 47, 11316 Tallinn

17. aprill 2018

Audiitorite digitaalallkirjad

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus (registrikood: 90006006) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LAILE KAASIK	Vandeaudiitor	17.04.2018

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Piirkondlikku/kohalikku elu edendavad ja toetavad ühendused ja fondid	94992	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6279700
Faks	+372 6279701
E-posti aadress	eas@eas.ee